

Obsah

Úvod 7

František Halas (1901-1949)

A najednou (V řadě) 13

Až bomba praskne (A co?) 14

Celá podzimková (A co?) 14

A co básník (A co?) 15

*/Ladislav Štoll, František Hrubín, Ludvík Kundera,
Jan Grossman, Jindřich Chalupecký/* 17

Jaroslav Seifert (1901-1986)

Píseň o Viktorce 20

/Josef Hiršal, Ivan Skála, Jaroslav Seifert, Jiří Brabec/ 22

* * * (Koncert na ostrově) 24

Píseň o malých dívkách (Koncert na ostrově) 24

Píseň o Hendele (Koncert na ostrově) 25

Domovní znamení (Halleyova kometa) 26

* * * (Odlévání zvonů) 27

Kanálská zahrada (Morový sloup) 28

Morový sloup (Morový sloup) 28

A sbohem (Morový sloup) 29

/Zdeněk Pešat/ 30

Hlava Panny Marie (Deštník z Picadilly) 31

Vítězslav Nezval (1900-1958)

Vteřina (Veliký orloj) 33

Ženo s níž potkal jsem se na ulici (Veliký orloj) 33

/Socialistická láska/ 34

Moře (Chrpy a města) 35

*/Marie Čejková, František Buriánek - Jan Petrmichl - Milan Schulz,
Zdeněk Pešat/* 37

Na břehu řeky Svratky (Chrpy a města) 38

Stará studentská (Chrpy a města) 39

/Svědectví/ 40

Vladimír Holan (1905-1980)

* * * (Rudoarmějci) 41

Vltava v roce 1946 (Tobě) 42

Kdo jsi? (Na postupu) 43

Na postupu (Na postupu) 43

Nic (Vino) 44

Óda na radost (Příběhy) 44

Noc s Hamletem 47

/Vladimír Justl/ 50

I když... (Bolest) 51

Jak? (Bolest) 51

- Tělo ženy (Bolest) 51
 Zmrtvýchvstání (Bolest) 52
 Život (Strach) 52
 Zed' (Strach) 53
 Už zase? (Na sotnách) 53
 Také (Na sotnách) 53
 Také nám (Asklépiovi kohouta) 54
 Na děti myslíš (Asklépiovi kohouta) 54
/Jan Zábrana, Vladimír Justl, Vlastimil Maršíček/ 54
Jan Zahradníček (1905-1960)
 La Saletta 56
 Theatrum mundi et Dei (Rouška Veroničina) 57
 Krajina dětství za deště (Rouška Veroničina) 59
 Dům Strach (Dům Strach) 61
 Epitaf (Čtyři léta) 63
/Miloš Dvořák/ 64
Vilém Závada (1905-1982)
 Beze jména (Polní kvítí) 65
 Dolování (Jeden život) 66
 S fanfárami pláče (Na prahu) 67
 U zdi (Na prahu) 69
 Slavnost léta (Na prahu) 70
/Bedřich Fučík/ 71
František Hrubín (1910-1971)
 Na sklonku lásky (Zpíváno z dálky) 72
 Čtyřverší o noční obloze (Země sudička) 72
 Hodina zamilovaných (Nesmírný krásný život) 72
 Poprvé (Nesmírný krásný život) 73
 Právě to padá (Hirošima) 74
/Jiří Hájek, Jan Zábrana/ 76
 Proměna 77
 Zpěv lásky k životu (Můj zpěv) 79
/Pavel Tigríd/ 81
 Romance pro křídlovku 82
/Věra Karfíková/ 86
Jan Drda (1915-1970)
 Vyšší princip (Němá barikáda) 87
/Jan Drda/ 92
Jiří Weil (1900-1959)
 Život s hvězdou 94
Josef Škvorecký (1924)
 Zbabělci 101
*/Josef Škvorecký, Jiří Lederer, Josef Rybák, Večerní Praha,
 Ferdinand Peroutka, Josef Vohryzek, Přemysl Blažíček/ 115*

- Josef Jedlička (1927-1990)
 Kde život náš je v půli se svou poutí 118
 O hrdinství aneb Hloupý Honza (České typy) 120
- Konzumní próza
 Jiří Binek 126
 /Jiří Binek/ 129
- Václav Černý (1905-1987)
 O naší kulturní orientaci: mezi Východem a Západem
 (Boje a směry socialistické kultury) 130
 V Stalinově stínu (Paměti) 135
- Jiří Kolář (1914)
 Litanie (Ódy a variace) 138
 10. červenec (Dny v roce) 140
 Březen 26. - úterý (Roky v dnech) 141
 /Jan Grossman, Josef Hiršal/ 142
 30. leden 1949 - neděle (Očitý svědek) 143
 /Jiří Taufer, Jiří Kolář, Emanuel Frynta/ 143
 Strašit tady, nebo nestrašit - to je trabl (Marsyas) 144
- Josef Kainar (1917-1971)
 Stříhali dohola malého chlapečka (Nové mýty) 146
 Hubenost (Nové mýty) 147
 /Vladimír Dostál, Oleg Sus/ 148
 Jaký to s ním bylo (Lazar a píseň) 149
 Obeliskové blues (Moje blues) 150
 /Josef Kainar/ 151
 Můj kabát (Bláznův kabát) 151
- Jan Hanč (1916-1963)
 Události (Události) 153
 Sešity 153
 /Zdeněk Urbánek, Jan Lopatka/ 157
- Pavel Kohout (1928)
 Častušky o znejmilejších (Čas lásky a boje) 158
 /Jan Trefulka, Josef Kainar, Jan Skácel/ 159
 „Ecce Constantia!“ 159
 /Vladimír Just/ 165
- Egon Bondy (1930)
 Sjezd ČSM (Totální realismus) 166
 * * * (Velká kniha) 168
 /Bohumil Hrabal/ 169
- Zbyněk Havlíček (1922-1969)
 Maloměšťák (Kabinet dra Caligariho) 170
 * * * (Kabinet dra Caligariho) 170

- Ferdinand Peroutka (1895-1978)
Spisovatel doma a v exilu (Budeme pokračovat) 173
- Egon Hostovský (1908-1973)
Dobročinný večírek 179
- Oldřich Mikulášek (1910-1985)
Tráva (Divoké kačeny) 188
Divoké kačeny (Divoké kačeny) 190
/Petr Den/ 190
Výčitky (Ortely a milosti) 191
/Jiří Opelík/ 192
Pokušení na Špilberku (Ortely a milosti) 193
Myšlenky v bufetu (Svlékání hadů) 195
Metafora první (Agogh) 196
Metafora čtvrtá (Agogh) 197
/Zdeněk Kožmín/ 199
Dlouhý, bílý chrt (Veliké černé ryby a dlouhý bílý chrt) 199
Nýtování (Sólo pro dva dechy) 200
- Jan Skácel (1922-1989)
Vítř jménem Jaromír (Co zbylo z anděla) 201
Podzim za městem (Hodina mezi psem a vlkem) 202
/Jan Skácel/ 202
Příslaví (Smuténka) 204
Poezie (Smuténka) 204
Elegie (Smuténka) 205
Chvilé (Smuténka) 205
/Ludvík Kundera, Jiří Opelík/ 205
Pitomá otázka, čili jak se to vezme (Jedenáctý bílý kůň) 206
Smutky (Metličky) 207
*** (Chyba broskví) 207
/Sylvie Richterová/ 208
Zimní krajina srdce (Odlévání do ztraceného vosku) 208
Jiná báseň (Kdo pije potmě víno) 208
Pohřeb konfidenta (Kdo pije potmě víno) 209
- Miroslav Holub (1923)
Umřela večer (Achilles a želva) 211
/Miroslav Holub/ 212
Abeceda (Slabikář) 212
Dveře (Jdi a otevři dveře) 213
Parádní pokoj čili výklad básně (Jdi a otevři dveře) 214
*** (Ačkoli) 214
Stručná úvaha o smíchu (Naopak) 215
Sny (Interferon čili O divadle) 215
Krajina s básníky (Syndrom mizející plíce) 216

- Arnošt Lustig (1926)
Štěpán a Anna (Noc a naděje) 218
/Aleš Haman/ 228
- Ladislav Fuks (1923-1994)
Pan Theodor Mundstock 230
/Miloš Pohorský/ 234
- Bohumil Hrabal (1914)
Pábitelé (Pábitelé) 236
/Bohumil Hrabal/ 245
Příliš hlučná samota 246
/Milan Jankovič/ 254
/Bohumil Hrabal/ 255
- Milan Kundera (1929)
Žert 257
/Václav Černý, Jan Lopatka, Václav Havel, Milan Jungmann/ 270
Nesmrtelnost 272
/Jiří Kratochvíl, Květoslav Chvatík/ 276
- Vladimír Páral (1932)
Soukromá vichřice 278
- Ludvík Vaculík (1926)
Sekyra 291
/Jiří Opelík/ 299
Český snář 300
/Vladimír Karfík/ 303
Český zápor 304
- Ivan Klíma (1931)
V úterý ráno (Má veselá jitra) 307
- Věra Linhartová (1938)
Skladatelé (Prostor k rozlišení) 315
/Milan Suchomel/ 321
- Ivan Vyskočil (1929)
Jámy čili džémy (Kosti) 322
- Josef Topol (1935)
Konec masopustu 330
/Karel Kraus, Václav Königsmark/ 341
- Václav Havel (1936)
Zahradní slavnost 343
/Jan Grossman/ 351
Dopisy Olze 352
- Karel Kosík (1926)
Rozum a svědomí (Století Markéty Samsové) 358

- Jan Patočka (1907-1977)
Duchovní člověk a intelektuál 362
- Emanuel Frynta (1923-1975)
Věk interpretace (Zastřená tvář poezie) 367
- Jiří Suchý (1931)
Láska - to jsou jen písmena (Kdyby tisíc klarinetů) 373
Klokočí (Taková ztráta krve) 373
Píseň o rose (Zuzana je sama doma) 375
Tulipán (Jonáš a ting-tangl) 376
Dítě školou povinné (Klokočí) 376
- Jan Vodňanský (1941)
Dívčí lovecká (S úsměvem idiota) 378
Bodal Hamlet do stěny (S úsměvem idiota) 379
Aristokrat (S úsměvem idiota) 379
Pověz miláčku (S úsměvem idiota) 380
Grizzly (S úsměvem idiota) 381
- Josef Hiršal (1920) - Bohumila Grögerová (1921)
Gramatické texty (JOB-BOJ) 382
Syngamické texty (JOB-BOJ) 383
/Josef Hiršal, Bohumila Grögerová/ 385
- Karel Šiktanc (1928)
Zařikávání mužů (Zařikávání živých) 387
Září (Český orloj) 389
/Miroslav Červenka/ 393
Žalý (Sakramenty) 394
- Ludvík Kundera (1920)
Proměny hmoty (Hruden) 395
Zrovna přijíždějí ale už odjíždějí (Hruden) 395
/Zdeněk Kožmín, Ludvík Kundera/ 396
- Ivan Diviš (1924)
Renety u babičky v Přelouči (Odchod z Čech) 398
/Ivan Diviš/ 402
Teorie spolehlivosti 403
- Zbyněk Hejda (1930)
Hořely slámy (Blízkosti smrti) 406
V hospodě plno hlasů (Lady Felthamová) 406
- Ivan Wernisch (1942)
Zima (Zimohrádek) 408
Viselci (Loutky) 408
*** (Včerejší den) 409
*** (Žil nebyl) 409
Mecenáš Hlávka jednoho večera (Doupě latinářů) 410
/Bohuš Balajka/ 411

- Časné odpoledne (Doupě latinářů) 411
Konec světa (Prasinec) 412
- Antonín Brousek (1941)
Po scénách (Netrpělivost) 413
Pokání (Netrpělivost) 414
Otevření sokolovny, 1953 (Kontraband) 415
Nová bydliště, Zuffenhausen (Kontraband) 415
* * * (Kontraband) 416
- Karel Kryl (1944-1994)
Romeo a Julie (Kníška Karla Kryla) 418
Pasážová revolta (Kníška Karla Kryla) 419
Anděl (Kníška Karla Kryla) 420
- Jaroslav Hutka (1947)
Abychom náhodou (Návrat) 422
Náměšť (Návrat) 423
/Jaroslav Hutka/ 424
Emigrantské sny (Požár v bazaru) 424
- Ivan Martin Jirous (1944)
Magorovy labutí písně 429
- Jiří Žáček (1945)
Popěvek o ranní vzájemnosti (Anonymní múza) 431
Janáček: Listy důvěrné (Anonymní múza) 431
/Vladimír Macura/ 432
Modlitbička (Okurková sezóna) 432
Kočky (Kolik má Praha věží) 433
Malé dívčí blues pro nesmělého milence (Text-appeal) 433
- „Angažovaná próza“
Jan Kozák 434
/Jaromíra Nejedlá, Hana Hrzalová, Milan Jungmann/ 436
- Ladislav Smoljak (1931) - Zdeněk Svěrák (1936)
Dobytí severního pólu 438
/Ludvík Vaculík/ 446
- Karel Steigerwald (1945)
Dobové tance 447
- Ota Pavel (1930-1973)
Nejdražší ve střední Evropě (Smrt krásných srnců) 452
/Bohumil Svozil/ 458
- Jiří Gruša (1938)
Dotazník 460
- Daniela Hodrová (1946)
Kukly 472

Jiří Kratochvíl (1940)

Orfeus z Kénigu (Orfeus z Kénigu) 479

Michal Viewegh (1962)

Báječná léta pod psa 491

Konzumní próza

Vladimír Kles 497

Jáchym Topol (1962)

mý psaní bude nehezky (Náhodnejch 23) 503

vlhký básně a jiný příběhy (Vlhký básně a jiný příběhy) 504

Sestra 505